

Sygn. akt V CSK 19/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa H.K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w T.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w K.
z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt V ACa [...] /16,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3) przyznaje adw. P.G.-C. ze Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w K.) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu kasacyjnym kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda H.K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 24 maja 2017 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Powołanie się na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob.: postanowienia SN z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08,

z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, www.sn.pl). Skarżącego obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne.

Skarżący odniósł tę przesłankę do art. 23 k.c., którego wykładnia jego zdaniem budzi poważne wątpliwości w zakresie tego, czy organy władzy publicznej, wykonując swoje zadania ustawowe w postępowaniu karnym, mogą doprowadzić do naruszenia dóbr osobistych oraz w jakiej formie może dojść do naruszenia dóbr osobistych, w szczególności, czy obejmuje to niewykonanie czynności, do której organ był zobowiązany, czy może się sprowadzać jedynie do działania organu poza granicami kompetencji ustawowych. Skarżący nie przedstawił jednak w wyodrębnionym wywodzie prawnym takiej jurydycznej argumentacji, która przemawiałaby za podnoszonymi wątpliwościami.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył podnoszonego przez skarżącego naruszenia jego czci, dobrego imienia oraz prawa do „rzetelnego rozpoznania pisma” (prawa do godnego uczestnictwa w postępowaniu karnym), co miało być wynikiem braku odpowiedzi organu procesowego na pismo powoda, skutkiem czego powód miał doznać negatywnych odczuć w postaci poczucia upadku własnej wartości oraz braku szacunku ze strony przedstawicieli organów procesowych i - w konsekwencji - negatywnych skutków dla jego stanu zdrowia.

Wykładnią art. 23 k.c. Sąd Najwyższy zajmował się wielokrotnie. Ochrona dóbr osobistych ma charakter wyjątkowy, w związku z czym sięganie do jej mechanizmów powinno następować z odpowiednią ostrożnością i powściągliwością, bez tendencji do sztucznego poszerzania ich katalogu (wyrok SN z dnia 7 grudnia 2011 r., sygn. akt II CSK 160/11, OSNC 2012, nr 6, poz. 75). Nie zasługuje na akceptację tendencja do rozszerzania zastosowania tego przepisu na obszary, w których w rzeczywistości nie dochodzi do naruszenia dóbr osobistych i w których chce się uczynić z tego przepisu instrument realizacji celów, do których osiągnięcia one się nie nadają, a do tego właśnie zmierza uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

aj

ał